

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

831

Vragen van het lid **Merkies** (SP) aan de Minister van Financiën over *het gebrekkige monitoren van transacties door trustkantoren* (ingezonden 21 november 2013).

Antwoord van Minister **Dijsselbloem** (Financiën) (ontvangen 20 december 2013).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het artikel «DNB: trustkantoren houden ongebruikelijke transacties zorgelijk slecht bij»?¹

Antwoord 1

Het bovengenoemde artikel is gebaseerd op een nieuwsbrief van De Nederlandsche Bank (DNB) en geeft inzicht op het toezicht trustkantoren. Dit heeft wellicht geleid tot een gestage toename van het aantal meldingen (zie vraag 8). Aan de andere kant volgt uit de bevindingen van DNB dat naleving door trustkantoren van wettelijke regels, met name inzake transactiemonitoring, beter kan.

Vraag 2

Onderschrijft u de mening dat het aantal meldingen van ongebruikelijke transacties door trustkantoren laag is omdat zij niet goed opletten?

Antwoord 2

Volgens DNB sluit de wijze en diepgang van de transactiemonitoring niet altijd aan bij het risicoprofiel van de cliënt en dat dit ook zijn weerslag heeft op het aantal meldingen van ongebruikelijke transacties.

Vraag 3

Bent u het eens met branchevereniging Holland Questor, die stelt dat het lage aantal meldingen van ongebruikelijke transacties onder meer wordt veroorzaakt door de dubbele belangen die trustbestuurders dikwijls hebben? Kunt u uw antwoord toelichten?

¹ <http://www.quotenet.nl/Nieuws/DNB-trustkantoren-houden-ongebruikelijke-transacties-zorgelijk-slecht-bij-96553>

Antwoord 3

Van trustkantoren wordt verwacht dat zij zich vergewissen van de identiteit en de intenties van hun cliënten alvorens het trustkantoor hen toegang verleent tot de Nederlandse financiële markten. Dit wordt de poortwachtersfunctie genoemd. Trustkantoren moeten deze poortwachtersfunctie naar behoren uitvoeren en kunnen dus niet uitsluitend in het belang van de cliënt handelen. Tegelijkertijd moet er ook aan wettelijke verplichtingen zoals transactiemonitoring en melden van ongebruikelijke transacties worden voldaan.

Vraag 4

Volgens DNB (De Nederlandsche Bank) werkt de transactiemonitoring vaak onvoldoende omdat «de wijze en diepgang van de monitoring niet altijd goed aansluiten bij het risicoprofiel van de cliënt»; kunt u dit toelichten?²

Antwoord 4

Een trustkantoor moet een risicoprofiel van elke cliënt maken en haar procedures en maatregelen daarop inrichten. Dit is van belang voor het monitoren van transacties: controleren of transacties passen binnen het (risico)profiel van de betrokken cliënt. Voor het kunnen melden van ongebruikelijke transacties is het namelijk belangrijk dat het ongebruikelijke karakter van de transactie als zodanig door het trustkantoor wordt herkend. Voor het kunnen voldoen aan de meldplicht is het dus essentieel dat het trustkantoor het risicoprofiel adequaat opstelt en dat de transactiemonitoring daar goed op aansluit. Volgens het onderzoek van DNB slaagt een aantal trustkantoren daar op dit moment onvoldoende in.

Vraag 5

Welke formele maatregelen heeft DNB genomen ten aanzien van drie van de twaalf onderzochte trustkantoren?

Antwoord 5

Zie vraag 6.

Vraag 6

Zijn er reeds boetes uitgedeeld aan trustkantoren bij wie tekortkomingen in het naleven van regelgeving zijn geconstateerd?

Antwoord 6

DNB kan geen uitspraken doen over acties bij individuele instellingen, maar in algemene zin geeft de Wet toezicht trustkantoren DNB de mogelijkheid tot het geven van een aanwijzing, het opleggen van een last onder dwangsom of het opleggen van een bestuurlijke boete. DNB publiceert in de ZBO-verantwoording jaarlijks hoeveel formele maatregelen zijn genomen per sector. In de periode 2010 tot en met 2012 zijn 23 formele maatregelen richting trustkantoren genomen: zes keer een aanwijzing, zestien keer een last onder dwangsom en één keer een bestuurlijke boete.

Vraag 7

Op welke wijze voorziet de ter consultatie aangeboden Regeling integere bedrijfsvoering Wet toezicht trustkantoren 2013 *in* het beter monitoren van transacties en het beter scheiden van uitvoerende en controlerende functies bij trustkantoren?

Antwoord 7

Een nieuw onderdeel in de geconsulteerde Regeling integere bedrijfsvoering Wet toezicht trustkantoren 2013 (hierna: RibWtt) betreft het onderscheid tussen de uitoefening van de compliancefunctie en de auditfunctie. De compliancefunctie richt zich op naleving van wettelijke verplichtingen en de eigen interne procedures van het trustkantoor. De auditfunctie controleert of de uitoefening van de compliancefunctie overeenstemt met wettelijke verplichtingen en interne procedures. Naar gelang de compliancefunctie meer op afstand staat van de uitvoering van de commerciële praktijk, zal de

² <http://www.dnb.nl/publicatie/publicaties-dnb/nieuwsbrief-trustkantoren/nieuwsbrief-trustkantoren-november-2013/dnb299561.jsp>

auditfunctie minder intensief kunnen zijn. Andersom geldt uiteraard het zelfde. Op deze wijze beoogt de RibWtt een duidelijke scheiding tussen de uitvoerende en controlerende functies bij trustkantoren te borgen. Door de functiescheiding bij trustkantoren scherper neer te zetten ontstaan er meerdere waarborgen op het goed functioneren van een trustkantoor. Door die extra controles is het te verwachten dat een gebrek in de transactiemonitoring eerder wordt opgemerkt en door het trustkantoor zelf wordt geadresseerd.

Vraag 8

Kunt u een overzicht geven van het aantal meldingen van ongebruikelijke transacties door trustkantoren in de afgelopen tien jaren?

Antwoord 8

2003: 2
2004: 2
2005: 7¹
2006: 5²
2007: 3³
2008: 4⁴
2009: 5⁵
2010: 12⁶
2011: 26⁷
2012: 38⁸

¹ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/FIU%20jaaroverzicht%202006.pdf>, p.67.

² <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/FIU%20jaaroverzicht%202006.pdf>, p.67.

³ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/FIU%20jaaroverzicht%202007.pdf>, p.94.

⁴ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/FIU%20jaaroverzicht%202008.pdf>, p.129.

⁵ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/FIU%20Jaaroverzicht%202009.pdf>, p.61.

⁶ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/Jaaroverzicht%202011.pdf>, p.61.

⁷ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/Jaaroverzicht%202011.pdf>, p.61.

⁸ <http://www.fiu-nederland.nl/sites/www.fiu-nederland.nl/files/u3/Jaaroverzicht%20FIU-Nederland%202012%20DEF.pdf>, p.74.

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat de politie onderzoek doet naar het mogelijk witwassen van 1,7 miljard euro via een Nederlands trustkantoor? Kunt u een inschatting geven van de omvang van witwaspraktijken via trustkantoren in Nederland?³

Antwoord 9

Over mogelijk lopende opsporingsonderzoeken kunnen geen mededelingen worden gedaan.

Er is geen inschatting van de omvang van witwaspraktijken via trustkantoren in Nederland.

³ <http://www.quotenet.nl/Nieuws/1-7-miljard-drugsgeld-witgewassen-via-Amsterdams-trustkantoor-TMF-50580>